

RIKSMEKLERENS MØTEBOK

i sak 2024-003 mellom

PARAT

på den ene side

og

NORSK INDUSTRI

på den annen side

vedrørende Tariffrevisjonen 2024 – Industrioverenskomsten.

Den 3., 4., 5., 6. og 7. april 2024 ble det avholdt meklingsmøter på Thon Hotel Opera, Oslo under ledelse av mekler Richard Saue.

Til stede for partene:

Parat:

Kjell Morten Aune, Erik Hansen, Nikola Pavlovic, Kristoffer Moi, Frode Roberto Rettore, Trine Vikse, Anneli Nyberg, Katrine Roald Andersen, Benedicte Søderlund, Tor André Sunde og Unn Kristin Olsen.

Norsk Industri:

Linn Catrine Sjølund, Trygve Dahle, Terje Hovet, Hans Martin Møllhausen og Mari Indgjerdingen.

Det ble fremlagt:

1. Melding om plassoppsigelse fra Parat, mottatt 21. mars 2024.
2. Riksmeklerens forbud mot arbeidsstans, datert 21. mars 2024.
3. Parats begjæring om at meklingen avsluttes, datert 2. april 2024.
4. Diverse dokumenter.

Meklingen fant sted i fellesmøter og særmøter.

Begge parter anbefalte forslaget og vil sørge for relevant saksgang videre. Svarfrist ble satt til 8. mai 2024 kl. 12:00.

Meklingen ble avsluttet kl. 22:00.

Richard Saue

RIKSMEKLERENS SKISSE

I sak 2024-003 mellom

Parat

På den ene side

og

Norsk Industri

På den annen siden

Vedrørende Tariffrevisjonen 2024 – Industrioverenskomsten

1. Lønnstillegg

1. Det gis et generelt tillegg på kr 7,00 pr. time til alle.
2. I tillegg til lønnstillegget under punkt 1, gis det et lønntillegg på kr 3,50 pr. time til alle arbeidstakere omfattet av Industrioverenskomstens Tekodel
3. Lønnstillegg under punkt 1 og 2 innarbeides i overenskomsten på vanlig måte.

2. En helhetlig kompetansereform

Norsk Industri og Fellesforbundet ble i frontfagsoppgjøret 2024 enige om en helhetlig kompetansereform for frontfagsoverenskomsten. Det vises i denne forbindelse til brev fra Riksmekler til statsminister Støre samt Statsministerens svar til Riksmekler, og riksmekleres møtebok mellom Fellesforbundet og Norsk Industri. I denne forbindelse har også Norsk Industri og Fellesforbundet blitt enige om mulige tiltak for gjennomføring av kompetansereformen; herunder rett til ulønnet fri for deltagelse i bransje- og bedriftsrelevant etter- og videreutdanningsløp med inntektssikring fra industriens kompetansefond. Dette er nærmere beskrevet i vedlegg til møteboken. Norsk Industri viser til at den helhetlige kompetansereformen skal omfatte alle ansatte omfattet av Industrioverenskomsten.

Se vedlegg 1 og 2

Parat og Norsk Industri er enige om at Parat skal holdes løpende orientert om dette arbeidet. Parat skal videre ha anledning til å fremme sine synspunkter på arbeidet, evt. gjennom egne møter med Norsk Industri.

3. Språkopplæring

Når det gjelder krav om språkopplæring så viser Norsk Industri og Parat til Stortingsmelding 17 (2023–2024) *Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp*, som blant annet sier:

For å utvikle gode språkferdigheter trengs det tilgjengelige og gode muligheter til språkopplæring og jevn kontakt med lokalsamfunn og arbeidsliv. Regjeringen har etablert et nasjonalt digitalt språkopplæringstilbud som skal gjøre det lettere å kombinere språkopplæring og arbeidsdeltakelse.

Det er et mål for regjeringen å bygge ned språkbarrierene for å komme inn i og bli værende i arbeids-livet, og å styrke norskopplæringen til de gruppene som har begrenset tilgang til gratis norskopplæring.

Norsk Industri og Parat vil avvente regjeringens tiltak og ser viktigheten av å styrke norskopplæringen for arbeidsinnvandrere.

4. Partsammensatte utvalg for tariffperioden 2024 – 2026

4.1 Havvind

Norsk Industri og Fellesforbundet ble i frontfagsoppgjøret 2024 enige om følgende:

Det vises til partssammensatt utvalg i tariffperioden 2020-2022 og 2022-2024 vedrørende mulige reguleringer av lønns- og arbeidsvilkår for arbeid offshore som ikke er

relatert til olje og gassvirksomheten. Partene har igangsatt utvalgsarbeidet, men arbeidet er ikke slutført.

Det er enighet om at partene viderefører utvalget for tariffperioden 2024- 2026. Utvalget skal levere sin rapport innen utgangen av oktober 2025.

Parat og Norsk Industri er enige om at Parat skal holdes løpende orientert om dette arbeidet. Parat skal videre ha anledning til å fremme sine synspunkter på arbeidet, evt. gjennom egne møter med Norsk Industri.

4.2 Fullføringsreformen

Norsk Industri og Fellesforbundet ble i frontfagsoppgjøret 2024 enige om følgende:

Fullføringsreformen og endringer i Opplæringsloven innebærer utvidelse av rettigheter for både ungdom og voksne med flere utdanningsløp som forutsetter læretid i bedrift. Partene er enige om å nedsette et felles utvalg for å vurdere forslag til eventuelle justeringer av dagens tekst i tariffavtalen som følge av fullføringsreformen og den planlagte nye opplæringsloven. Utvalget skal levere en rapport innen 1. oktober 2025

Parat og Norsk Industri er enige om at Parat skal holdes løpende orientert om dette arbeidet. Parat skal videre ha anledning til å fremme sine synspunkter på arbeidet, evt. gjennom egne møter med Norsk Industri.

4.3 Videreutvikling av Industrioverenskomsten og overenskomstens omfang

Norsk Industri og Fellesforbundet ble i frontfagsoppgjøret 2024 enige om følgende:

Fellesforbundet og Norsk Industri vil i tariffperioden 2024-2026 videreføre utvalget fra tariffperioden 2022-2024 som skal evaluere lokal praksis med innføringen av bilag 5 i VO-bedriftene.

Utvalget skal bidra til felles informasjon om hva som ligger i de nye avtalebestemmelsene og hvilke muligheter og forpliktelser som følger av disse.

Utvalget skal også vurdere om de generelle tariffbestemmelsene i bilag 5 bør videreutvikles med mulige andre overenskomstforpliktelser for denne gruppen arbeidstakere.

Utvalget skal samtidig innhente erfaringer med tillitsvalgtes rolle.

Parat og Norsk Industri er enige om at Parat skal holdes løpende orientert om dette arbeidet. Parat skal videre ha anledning til å fremme sine synspunkter på arbeidet, evt. gjennom egne møter med Norsk Industri.

5. Avtaleperiodens lengde

Denne overenskomsten trer i kraft pr. 1. april 2024 og gjelder til 31. mars 2026 og videre
1 – ett - år om gangen dersom den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med
2 – to - måneders varsel

6. Reguleringsbestemmelser for 2. Avtaleår

Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom NHO og YS eller det organ YS bemyndiger om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i YSs hovedstyre eller det organ YS bemyndiger og NHOs representantskap. Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjon som har fremsatt krav innen 14 - fjorten - dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtaler med 14 - fjorten - dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. april 2025).

7. Øvrige overenskomstkrav

7.1 Fellesdelen

7.1.2 § 6.2 Regulering av satser

Endres i samsvar med det generelle tillegget.

7.2 VO-delen

7.2.1 6.5.1 pkt. 4 Betaling for reisetid (begynnelse/avslutning)

Til protokollen:

Partene er enige om at retten til hjemreise etter § 6.5.4 er utvidet. Partene vil utforme tekst til bestemmelsen i god tid før opptrykking av overenskomst for 2024-2026.

7.2.2 Bilag 3 Rammeavtale for innarbeidingsordninger på land med daglig arbeidstid ut over 10,5 timer med/uten søndagsarbeid

Bilag 3 til VO-delen videreføres i tariffperioden 2024 – 2026

7.3 TD-delen

De endringer som gjøres i VO-delen med bilagene, gjøres tilsvarende i TD-delen der denne har sammenfallende bestemmelser.

8. Økning av overenskomstens satser

8.1 Fellesdelen

8.1.1 § 7.1 Godtgjøring for helligdager og 1. og 17. Mai

	Ny sats
7.1.1.8 Helkont. skiftarb. for hvert fulle arbeidete skift	Kr 56,51

8.1.2 § 8.2 Matpenger og forpleining

	Ny sats
Matpengesatsen	Kr 107

8.1.3 Fellesbilag 9 Varig tilrettelagt i ordinær virksomhet (VTO)

Satsen heves i tråd med reguleringen av VTO-bilaget

	Ny sats
Minstesats VTO	kr

8.2 VO-delen

8.2.1 § 3.1 Minste timefortjeneste

	Nye satser
3.1.2.1 Fagarbeider	kr 211,79
Etter 1 års arbeid som fagarbeider	kr 213,73
3.1.2.2 Spesialarbeider	kr 202,14
Etter 1 års arbeid som spesialarbeider	kr 204,20
3.1.2.3 Hjelpearbeider	kr 192,61

	Etter 1 års arbeid som hjelpearbeider	kr 194,53
--	---------------------------------------	-----------

8.2.2 § 5.3 Skifttillegg

		Nye Satser
5.3.1	1. skift: inntil lørdag kl.14.00	Intet
	2. skift	kr 22,75
	Skift etter kl. 14.00 dager før søn- og helligdag	kr 48,61
	Fra 14.00 på jul-, nyttårs-, påske- og pinseaften	kr 69,69
5.3.2	1. skift: inntil lørdag kl.14.00	Intet
	2. skift	kr 23,45
	3. skift	kr 34,93
	Skift etter kl. 14.00 dager før søn- og helligdag	kr 50,02
	Fra 14.00 på jul-, nyttårs-, påske- og pinseaften	kr 71,66
5.3.3	1. skift: inntil lørdag kl.14.00	Intet
	2. skift	kr 24,85
	3. skift	kr 36,86
	Skift etter kl. 14.00 dager før søn- og helligdag	kr 52,81
	Fra 14.00 på jul-, nyttårs-, påske- og pinseaften	kr 75,72

8.2.3 § 5.4 Deltid

		Ny sats
	Deltid	kr 10,43

8.2.4 § 5.5 Særlig smussig arbeid og arbeidstøy

		Ny sats
	Særlig smussig arbeid	kr 10,47

8.2.5 Bilag 1 Tariffavtale for arbeid offshore*11.2 Offshoretilllegg*

		Ny sats
	Offshoretilllegg	kr100,09

11.5 Nattillegg

		Ny sats
	Nattillegg	kr 51,08

11.6 Tilkomsstteknikk

		Ny sats
	Tilkomsstteknikk	kr 56,51

8.3 TD-delen**8.3.1 § 3.1 Lønnsnivå og lønnsdifferensiering**

Samme regulering som VO

		Nye satser
3.1.1	Nyansatte	kr202,14
	Etter 1 års ansettelse	kr204,20
	Fagarbeider	kr211,79
	Etter 1 års arbeid som fagarbeider	kr213,73

8.4 Tekodelen**8.4.1 § 2.2 Normallønn**

		Nye satser
	Gruppe I: Nybegynnere	kr176,16
	Etter 1 års arbeid	kr177,51
	Unge arbeidere under 18 år	kr145,30

8.4.2 § 2.4 Ansiennitetstillegg

		Nye satser
	Etter 3 års ansettelse	kr 4,92
	Etter 4 års ansettelse	kr 5,49
	Etter 5 års ansettelse	kr 6,57
	Etter 10 års sammenhengende ansettelse	kr 2,27
	- i alt	kr 19,25

8.4.3 § 2.5 Fagopplæring og videreutdanning

		Nye satser
2.5.1	Tillegg for fagbrev (minimum)	kr 6,87
2.5.2	Satsen hentes fra 2.5.1	kr 6,87

8.4.4 § 4.1 Smussig arbeid - heves til samme nivå som VO-delen

		Ny sats
4.1.1	Særlig smussig arbeid	kr 9,25

8.4.5 Bilag 2 Garantiordningen

		Nye satser
	Gj.sn. under 80 % av ind.gj.snitt	kr 3,61
	Gj.sn. mellom 80 % og 82,5 % av ind.gj.snitt	kr 3,01
	Gj.sn. mellom 82,5 % og 85 % av ind.gj.snitt	kr 2,41

10 Virkningstidspunkt

Det generelle tillegget gis med virkning fra og med 01.04.2024.

Øvrige endringer i satser og overenskomstbestemmelser gjøres gjeldende med virkning fra og med den dato hvor Riksmekleren har fått melding fra partene om at meklingsforslaget/enighetsdokumentet er vedtatt forutsatt at ikke annen fremkommer i denne overenskomsten.

RIKSMEKLEREN

Statsminister Jonas Gahr Støre

Deres ref.

Dato

7. april 2024

EN HELHETLIG KOMPETANSEREFORM FOR FRONTFAGET

Mekling i Frontfaget (Fellesforbundet og Norsk Industri) 2024 pågår som kjent nå. Riksmeklerens oppgave er å forsøke å oppnå enighet mellom partene om et rimelig forlik, jf. arbeidstvistloven § 12 første ledd andre punktum.

I samråd med partene i meklingen i Frontfaget har jeg kommet til at det er hensiktsmessig å rette en henvendelse til Statsministeren.

Partene har overfor meg vist til brev i forrige hovedoppgjør datert 1. april 2022 fra daværende Forsknings- og høyere utdanningsminister der det står at staten i tråd med Hurdalsplattformen vil bidra til finansiering av kompetansereformen som del av et trepartssamarbeid.

Fellesforbundet og Norsk Industri har opplyst at de er enige om følgende:

«Industrien skal møte det grønne skiftet, globaliseringen og digitaliseringen med den arbeidsstyrken vi har i dag. Vi må unngå at folk over tid faller ut av et arbeidsliv som stiller nye krav fordi de mangler rett kompetanse. Ansatte med en bred kompetansebase bidrar til økt produktivitet, men gjør det også lettere å finne ny jobb dersom bedriften de jobber i må innskrenke eller legges ned. Derfor må vi som samfunn tenke helt nytt om etter- og videreutdanning. Det må etableres en kultur hvor kompetansepåfyll blir en del av det å jobbe.

Norsk Industri og Fellesforbundet er enige om at det trengs en helhetlig kompetansereform som kan møte de særskilte utfordringene industrien står ovenfor. Tilbudene og rammene for en slik ordning må være utformet slik at det faktisk vil være mulig å gjennomføre det løftet som er nødvendig. I rapporten om industriens kompetansebehov, som ble utarbeidet i samarbeid med KD og HK-dir, ble det pekt på flere barrierer for kompetanseutvikling, blant annet mangel på informasjon om relevante tilbud og økonomi.

Post-/besøksadresse:

Telefon:

E-post:

Org.nr:

Akersgaten 45

22 97 99 99

post@riksmekleren.no

971 524 626

0158 Oslo

Vi registrerer at både nære naboland og EU som fellesskap har gjennomført eller gjennomfører omfattende satsing på etter- og videreutdanning, herunder tiltak for en bedre inntektssikring. Det er avgjørende at Norge ikke blir hengende etter i dette arbeidet. Manglende kompetansepåfyll og økt omstillingstakt vil skape et økt utenforskap og belaste offentlige budsjetter. Økte investeringer i etter- og videreutdanning vil motvirke en slik utvikling.

En slik reform bør skje innenfor rammen av trepartssamarbeidet og bygge på to pilarer:

- i. En ny ordning for inntektssikring for arbeidstakere som trenger etter- og videreutdanning et stykke ut i sitt arbeidsliv.*
- ii. Et godt tilrettelagt og dimensjonert utdannings- og kurstilbud.*

Pilotprosjekt for tariffavtalt fond

Norsk Industri og Fellesforbundet mener at det bør vurderes etablering av et pilotprosjekt for tariffavtalt fond for kompetanseutvikling for industrioverenskomsten. Ordningen vil gi ansatte rett til bransje- og bedriftsrelatert etter- og videreutdanning. Under forutsetning av statlig medfinansiering, er avtalepartene innstilte på å sette av midler til å finansiere sine bidrag.

Partene viser til det pågående arbeidet i Kompetansereformsutvalget, som nå utreder hvordan Norge skal lykkes med livslang læring i arbeidslivet. Utvalget er sammensatt med bred representasjon fra partene i arbeidslivet. Utvalget skal etter planen legge fram sin rapport 31. oktober 2024. Partene legger til grunn at utvalget, som en del av sitt arbeid, skal vurdere finansieringsmodeller som støtter opp om etter- og videreutdanning i etablerte arbeidsforhold slik at det sikrer ambisjonen om livslang læring. Partene mener det er viktig at arbeidslivets parter og offentlige myndigheter i samarbeid finner frem til ordninger for livslang læring for arbeidstakere i etablerte arbeidsforhold.

Et godt tilrettelagt og dimensjonert utdannings- og kurstilbud

En nødvendig del av denne reformen er at regjeringen bidrar til at det etableres et riktig dimensjonert og relevant utdanningstilbud. Partene må ha en sentral rolle i utviklingen av etter- og videreutdanningstilbudet. Vi vil også legge til rette for god deltakelse fra bedriftene.

Fagskolene er strategisk viktige virkemidler for å utvikle lokalt og regionalt arbeidsliv. Samspillet mellom fylkeskommunene, fagskolene, bransjene og partene er sentralt for å dekke de konkrete kompetansebehovene for virksomheter lokalt og regionalt. Partene ber om at Fagskolene må styrkes. Partene mener at det må på plass en sterkere, mer langsiktig og forutsigbar finansiering av de offentlige fagskolene. Dette gjelder både ordinær drift av fagskoletilbud og moduler/kurs som blir utviklet gjennom Industrifagskolen.

Vi ønsker å bygge videre på Industrifagskolen, men knytte den tettere til industrien. Industrifagskolen skal både videreutvikle dagens tilbud og utvikle nye tilbud. Partene ber om at de involveres i dette arbeidet. Partene ber om at bransjeprogrammet for industri- og byggenæringen også må videreføres.

Frontfagspartene har allerede god innflytelse på en rekke kompetansepolitiske virkemidler, som Industrifagskolen og bransjeprogram. Dette har vært avgjørende for relevansen i utdanningene. I arbeidet med den kommende stortingsmelding om høyere yrkesfaglig utdanning må det vurderes hvordan fagskolene kan bli enda mer tilgjengelige og relevante for næringslivet. Partene ber om å bli involvert i dette arbeidet.

Oppsummert

Hurdalsplattformen understreker at norsk arbeidsliv stiller høye krav til arbeidstakernes kunnskap og kompetanse og vektlegger at dette er et av våre fremste konkurransefortrinn. Som et svar på at kravene vil øke i årene fremover, er det derfor veldig bra at regjeringen i Hurdalsplattformen sier at den vil gjennomføre en kompetansereform som svarer på behovene for oppdatert og formalisert kompetanse som både arbeidsfolk og arbeidsgivere har og har satt i gang et arbeid med dette gjennom Kompetansereformsutvalget.

Partene mener det er nødvendig å få til et løft for etter- og videreutdanning. Riktig dimensjonering og relevante utdanningstilbud er helt sentralt samtidig som det i en kompetansereform må sees på flere barrierer for å få flere til å ta etter og videreutdanning. Etter at Kompetansereformsutvalget er ferdig med sitt arbeid ber partene regjeringen om tett dialog slik at vi sikrer en kompetansereform for livslang læring.»

Vennlig hilsen

Mats Rúlund
riksmekler

STATSMINISTEREN

Oslo, 7. april 2024

Riksmekleren

Frontfagoppkjøret 2024

Jeg viser til brev fra Riksmekleren datert 7. april om en helhetlig kompetansereform for frontfaget.

Regjeringen er enig i at mangel på kompetanse og økende krav til omstilling er sentrale utfordringer for samfunnet vårt i årene fremover. For å møte dette er regjeringen både opptatt av å gi folk ny relevant kompetanse, og å utvikle den store kompetansebasen som allerede er i arbeidslivet. Å legge til rette for livslang læring, blant annet gjennom etter- og videreutdanning, er en felles interesse for partene i arbeidslivet, myndighetene og for norsk økonomi som helhet. Det at folk som allerede er ute i arbeidslivet kan utvikle sin kompetanse er viktig både for Norges konkurransevne og for den enkeltes muligheter.

Høsten 2023 la en arbeidsgruppe med representanter fra Norsk Industri, Fellesforbundet, Kunnskapsdepartementet og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse frem en rapport om industriens kompetansebehov. Rapporten viste at det offentlige i dag stimulerer mer til etter- og videreutdanning i industrien enn i de fleste andre bransjer, men at industriarbeidere likevel deltar mindre enn gjennomsnittet i etter- og videreutdanning.

Regjeringen anerkjenner at det kan være særegne barrierer for etter- og videreutdanning i industrien, og vil derfor videreføre bransjeprogrammet for industri- og byggenæringen. Regjeringen vil også styrke Industrifagskolen. Regjeringen er åpen for å involvere partene i dette arbeidet.

Fagskolene er strategisk viktige virkemidler for å utvikle lokalt og regionalt arbeidsliv. Samspillet mellom fylkeskommunene, fagskolene, bransjene og partene er sentralt for å

dekke de konkrete kompetansebehovene for virksomheter lokalt og regionalt. Det har så langt under denne regjeringen blitt bevilget midler til 1 500 nye studieplasser i fagskolene. Regjeringen vil fortsette styrkingen av fagskolene, og vil legge frem en stortingsmelding om høyere yrkesfaglig utdanning våren 2025. I arbeidet med meldingen vil regjeringen blant annet vurdere hvordan fagskolene kan bli enda mer tilgjengelige og relevante for næringslivet. Innspill fra partene blir viktig i dette arbeidet.

Over tid har fagskoleutdanningene blitt mer fleksible og bedre tilpasset personer i ulike livssituasjoner. Regjeringen er enig i at denne utviklingen må fortsette, i dialog med partene. Frontfagpartene har allerede god innflytelse på en rekke kompetansepolitiske virkemidler, som Industrifagskolen og bransjeprogram. Regjeringen anerkjenner at denne innflytelsen har vært avgjørende for relevansen i utdanningene, og ønsker å videreføre og styrke dette samarbeidet.

Regjeringen er enig i at det er viktig at arbeidslivets parter og offentlige myndigheter i samarbeid finner frem til ordninger for livslang læring.

Regjeringen har i samråd med partene satt ned Kompetansereformsutvalget, som skal utrede hvordan Norge skal lykkes med livslang læring i arbeidslivet. Utvalget er sammensatt med bred representasjon fra partene i arbeidslivet. Regjeringen legger til grunn at utvalget, som en del av sitt arbeid vil vurdere finansieringsmodeller som støtter opp om etter- og videreutdanning i etablerte arbeidsforhold slik at det sikrer ambisjonen om livslang læring. Når utvalget har lagt frem sin innstilling vil regjeringen følge opp på egnet måte, i dialog med partene.

Målet er at vi i fellesskap lager en kompetansereform som svarer på behovene til både arbeidstakere og arbeidsgivere for oppdatert og formalisert kompetanse.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Jonas Gahr Støre". The signature is written in a cursive, flowing style.

Jonas Gahr Støre